

دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

آیین نامه دانشگاهی آموزش مجازی

ویرایش اردیبهشت ۹۹

گردآورندگان:

محبوبه طباطبایی چهر

دکتر مهران وطنچیان

دکتر مهدی خانکلابی

دکتر حامد مرتضوی

زهرا محمدزاده

سال ۱۳۹۹

مقدمه:

استفاده از یادگیری و آموزش های مجازی هم اکنون از ارکان جدایی ناپذیر آموزش در تمامی دانشگاه ها است. این آموزش ها معمولاً به صورت ترکیبی همراه با آموزش های حضوری ارائه می شود و می تواند برای دانشجویان در مقاطع پایه، بالینی و تحصیلات تکمیلی و ارائه آموزش های نظری و بالینی مورد استفاده قرار گیرد.

این آیین نامه به منظور بهره مندی از امکانات فضای مجازی جهت ارتقاء کمی و کیفی آموزش در دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی و ضابطه مند نمودن فرآیند طراحی، تولید و برگزاری کلاس درس مجازی در سامانه آموزش مجازی دانشگاه تدوین شده است و کلیات آن در شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ، قابل اجرا است.

تعاریف:

آموزش مجازی یا یادگیری مجازی: به کلیه اقداماتی اطلاق می شود که از طریق اینترنت ارائه شده و موجب تقویت فرآیند یاددهی - یادگیری می شود.

مجازی سازی: به ارائه درس از طریق اینترنت شامل ارائه محتوای مجازی (به همراه تکالیف و تعامل) در محیط سامانه مدیریت یادگیری مجازی (مانند سامانه نوید) گفته می شود.

محتوای الکترونیک: به کلیه محتواهای آموزشی اعم از فایل های مجازی، گرافیک، متن، تصویر، اسلاید، انیمیشن، منابع درسی، محتوای حاصل از تعامل بین دانشجویان یا بین دانشجو و استاد و ... اطلاق میشود که قابلیت ارائه از طریق سامانه مدیریت یادگیری مجازی در اینترنت را داشته باشند.

ماده ۱: توسعه آموزش مجازی و مصادیق آن: اقداماتی که مرکز آموزش مجازی دانشگاه در راستای توسعه یادگیری و آموزش مجازی انجام می دهد شامل:

۱-۱- استفاده از یادگیری مجازی به صورت کمک آموزشی در دروس نظری دایر در دانشگاه: امکانات موجود یادگیری مجازی به دو صورت می تواند به عنوان کمک آموزشی به کار رود؛ به طور همزمان با آموزش حضوری و یا ارائه صرفاً غیر حضوری درس. یادگیری ترکیبی یک راهبرد آموزشی با بهره گیری از روشهای آموزش چهره به چهره (حضوری) و آموزش مجازی (غیر حضوری) است.

۱-۱-۱- حداکثر ۶۰ درصد کل ساعات آموزش از هر درس نظری پایه یا تخصصی می تواند به شکل مجازی ارائه شود. بدیهی است ویژگی های محتوای درس از جمله نیاز به محیط چند رسانه ای برای یادگیری بهتر، میزان تمرین و تکرار لازم برای یادگیری، و حجم مطالب نظری، در تصمیم گیری برای ارائه بخشی از محتوا به صورت مجازی نقش تعیین کننده خواهد داشت.

تبصره ۱: تا چهار هفدهم ساعات درسی هر درس نظری پایه و تخصصی می تواند صرفاً با مصوبه شورای آموزشی دانشکده ذی ربط به صورت مجازی ارائه شود. چنانچه استاد مسئول درس متقاضی حجم بیشتری از درس به صورت مجازی باشد، بایستی موضوع برای اجرا در هر نیمسال تحصیلی پس از تایید شورای آموزشی دانشکده به تایید شورای آموزشی دانشگاه برسد.

تبصره ۲: یک جلسه آموزش مجازی در صورتی معادل یک جلسه آموزش حضوری ۹۰ دقیقه ای محسوب می گردد که دارای محتوای آموزشی چند رسانه ای تعاملی با زمان حداقل ۳۰ دقیقه و حداکثر ۶۰ دقیقه به همراه ارائه تکلیف باشد بنحویکه تمام اهداف آموزشی آن جلسه را براساس کوریکولوم آموزشی پوشش دهد.

۱-۱-۲- دروس عمومی و یا پیش نیاز دانشگاهی به شرط مراعات سایر مواد آیین نامه، و با تایید شورای آموزشی دانشگاه می تواند کاملاً به صورت مجازی ارائه شود. در این صورت، حفظ ارتباط استاد و دانشجو در قالب جلسات حضوری پرسش و پاسخ، تمرین و رفع اشکال (حداقل ۳۰ درصد ساعات یا یکبار در ماه) در طول نیمسال تحصیلی توسط مدرس الزامی است.

تبصره ۱: دروس معارف اسلامی در صورت تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی بلامانع است.

۱-۱-۳- عنوان، حجم و محتوای دروس فوق در سامانه آموزش مجازی باید مشخص و متناسب با کوریکولوم های درسی رشته های آموزشی مصوب دانشگاه و منابع آزمون های جامع باشد.

۱-۱-۴- لازم است شناسنامه یا طرح دروس نظری پایه و تخصصی - شامل: مقررات مربوط به درس و دانشجو، مسئول، هدفها، سرفصل، ساعات و بودجه بندی عناوین درس، راهنمای مطالعه، تکالیف، روشهای ارزیابی پیشرفت تحصیلی و آزمون ها) قبل از برگزاری درس به تصویب شورای آموزشی دانشکده برسد.

۱-۱-۵- برگزاری اولین جلسه تمامی کلاسها در سطح دانشگاه به صورت مجازی ممنوع می باشد.

۲-۱- استفاده از یادگیری مجازی به صورت کمک آموزشی در دروس بالینی و عملی دایر در دانشگاه: این

روش کمک آموزشی در دروس بالینی و عملی باید با استفاده از آموزش مجازی همزمان با آموزش حضوری باشد که در واقع شامل آموزش مجازی آن بخش از دروس عملی، کارگاهی یا آموزش در عرصه، کارآموزی و کارورزی که ماهیت تئوری دارد، می شود .

تبصره ۱: آموزش مکمل مجازی در دوره های عملی، کارآموزی و کارورزی بایستی بدون تغییر در ساعات حضور دانشجو و استاد در بالین، به صورت درج در لاگ بوگ و برنامه درسی، روند تصویب در گروه، دانشکده و دانشگاه را مانند دروس تئوری سپری نماید.

۳-۱- استفاده از یادگیری مجازی برای ارائه آموزش مداوم جامعه پزشکی: برنامه های آموزش مداوم

جامعه پزشکی باید مطابق با مصوبات اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تدوین و در صورت ارائه بر روی سایت آموزش مداوم اینترنتی، توسط کمیته تخصصی مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی از نظر جنبه های فناوری و الزامات آموزش مجازی مورد تایید قرار گیرند. الزامی است محتوای علمی برنامه های تدوین شده در دانشکده ها براساس ضوابط آموزش مداوم تایید گردد. این برنامه ها می توانند علاوه بر استفاده به عنوان کمک آموزشی مجازی، از امتیاز آموزش مداوم نیز برخوردار شوند.

۴-۱- تهیه محتوای الکترونیک آموزشی: محتوای الکترونیک می تواند شامل متن های تعاملی، پادکست،

سخنرانی های همزمان شده با اسلایدها، فیلم و انیمیشن، شبیه سازی رایانه ای، بسته های چند رسانه ای (Multimedia) و ... باشد.

۱-۴-۱- در تمامی محتواهای الکترونیک تولید شده طبق این آیین نامه، درج نام عضو هیات علمی،

گروه، دانشکده مربوطه و مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات به عنوان پدیدآورندگان اثر الزامی است. بازنشر محتواهای تولید شده تنها با هماهنگی مؤلف و اخذ مجوز از معاونت آموزشی دانشگاه امکان پذیر خواهد بود. منافع مالی احتمالی حاصل از استفاده از محتوای تولید شده طی تفاهم نامه ای بین پدیدآورندگان اثر تقسیم خواهد شد که در هر حالت سهم عضو هیات علمی پدیدآورنده اثر کمتر از ۶۰ درصد نخواهد بود. ترتیبات فوق الذکر در هربار بازنشر و بازنشر به همراه بازنگری و یا اصلاحات، به هر شیوه و در هر بستری، جاری و لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره ۱: حق مالکیت مادی و معنوی محتوای آموزش الکترونیک تولید شده منحصر به دانشگاه علوم

پزشکی می باشد و پدیدآورندگان بدون اجازه مکتوب از مرکز آموزش مجازی حق انتقال و ارایه آن به دیگر سازمانها را ندارد. و لازم است فرم ارایه حق مالکیت و موافقت با کپی رایت (پیوست ۶) توسط صاحب اثر تکمیل گردد.

تبصره ۲: در تولید محتوای الکترونیک انتظار است کدهای اخلاقی (پیوست ۷) رعایت گردد.

تبصره ۳: هر محتوای الکترونیک باید یک نفر مدرس/مؤلف مسوول داشته باشد و می تواند توسط

گروهی از مدرسین واجد شرایط تدوین و ارائه شود.

۴-۱-۲- محتوای تولید شده باید با رعایت الزامات تولید محتوای مجازی دانشگاه علوم پزشکی مجازی کشوری (پیوست ۵) تهیه شده باشد.

۵-۱- برگزاری کلاس‌های مجازی، کارگاهها و همایش‌های آموزشی به صورت وینار: به منظور فراهم کردن امکان بهره‌مندی تعداد بیشتر افراد و تسهیل دسترسی از مناطق مختلف به مطالب ارائه شده و رفع موانع مکانی، امکان برگزاری کلاس‌های مجازی، کارگاهها و همایش‌های آموزشی به صورت وینار و پخش زنده بر روی بستر اینترنت توسط مدیریت فناوری اطلاعات و مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات وجود دارد. ارتباط با مخاطبان بسته به نیاز و نظر برگزارکنندگان می‌تواند یک جانبه یا دو و چند جانبه باشد.

تبصره ۱: برگزاری کلاس درس آنلاین صرفاً به میزان ۱۰ درصد کل جلسات مجازی که مجوز دریافت نموده اند قابل اجراست. اولویت استفاده از کلاس مجازی آنلاین برای جلسات پرسش و پاسخ و رفع اشکال می باشد.

تبصره ۲: امکان برگزاری وینار منوط به وجود امکانات و زیرساختهای فنی لازم در محل برگزاری و از جمله تأمین پهنای باند اینترنتی کافی توسط واحد فناوری اطلاعات دانشگاهاست که این موارد قبل از برگزاری توسط مرکز آموزش مجازی ارزیابی و امکان پذیر بودن آن اعلام خواهد شد.

ماده ۲- ساختار آموزش مجازی در سطح دانشگاه:

۱-۲- مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی: این مرکز با ساختار مناسب برای رسیدگی به امور مربوط به سیاست‌گذاری، نظارت و پشتیبانی روندهای آموزش‌های مجازی در سطح دانشگاه و دانشکده‌ها در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی، توانمندسازی و کارآفرینی و ... در دانشگاه تشکیل و به فعالیت می پردازد.

۱-۱-۲- تشکیلات اداری مرکز آموزش مجازی و آزمون الکترونیک مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی شامل یک عضو هیأت علمی به عنوان مسئول مرکز و سه نفر کارشناس حوزه‌ی آموزش مجازی که یکی از آنان به عنوان کارشناس فنی سامانه مدیریت یادگیری مجازی و یک نفر کارشناس فنی سامانه آزمون الکترونیک تعیین می گردد.

تبصره: در هر دانشکده، یک نفر از اعضای هیات علمی یا کارشناسان به عنوان رابط آموزش مجازی توسط رئیس دانشکده انتخاب و معرفی می گردد.

۲-۲- به منظور برنامه ریزی در سطح دانشگاه شورای آموزش مجازی دانشگاه تشکیل شده است. اعضای این

شورا شامل

رئیس دانشگاه

معاون آموزشی دانشگاه

معاون توسعه مدیریت و منابع

مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

مدیر امور هیات علمی

مدیر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی

مدیر آموزش مداوم

مدیر آمار، فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) دانشگاه

مدیر روابط عمومی و امور بین الملل

مدیر واحد آموزش الکترونیک

مسئول کارگروه آموزش مجازی

روسای دانشکده ها

۱-۲-۳- شرح وظایف شورای آموزش مجازی دانشگاه شامل موارد ذیل می باشد

- بررسی و توسعه زیرساختها و امکانات مورد نیاز جهت توسعه آموزش الکترونیک
- بررسی و تعیین احتیاجات نیروی انسانی لازم در دانشگاه برای توسعه آموزش مجازی
- نیازسنجی در خصوص دوره ها آموزشی مجازی در دانشگاه
- پیشنهاد و پیگیری اخذ رشته های مجازی در دانشگاه
- فراهم آوری زمینه همکاری با دانشگاه علوم پزشکی مجازی و سایر نهادهای ذی ربط در سطوح مختلف فعالیتهای حوزه آموزش الکترونیک
- ارزشیابی، اعتباربخشی درونی مرکز آموزش مجازی و آزمون الکترونیک دانشگاه در چارچوب سیاست های دانشگاه علوم پزشکی مجازی
- سیاستگذاری، برنامه ریزی دوره های توانمندسازی آموزش الکترونیک جهت اعضای هیئت علمی، کارشناسان و دانشجویان

۲-۳- به منظور برنامه ریزی و نظارت بر فعالیت های مربوط به آموزش مجازی دانشگاه، کمیته ی

تخصصی آموزش مجازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی با اعضای ذیل تشکیل می گردد:

معاون آموزشی دانشگاه به عنوان رئیس کمیته

مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی به عنوان دبیر کمیته

معاون آموزشی دانشکده‌های تابعه

مسئول مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات

مدیر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

مدیر انفورماتیک دانشگاه یا نماینده آن

مدیر آموزش مداوم دانشگاه

۲ نفر از اعضای هیات علمی متخصص و علاقه‌مند در آموزش مجازی به انتخاب رئیس کمیته

۱-۲-۳- شرح وظایف مرکز آموزش مجازی و کمیته تخصصی آموزش مجازی مرکز مطالعات و

توسعه آموزش علوم پزشکی شامل موارد ذیل می باشد :

- بررسی و توسعه زیر ساختها و امکانات مورد نیاز جهت توسعه آموزش مجازی
- تدوین برنامه عملیاتی مرکز آموزش مجازی در راستای توسعه یادگیری مجازی در هر سال تحصیلی
- سیاست‌گذاری، برنامه ریزی و اجرای دوره‌های توانمندسازی آموزش مجازی جهت اعضای هیات علمی، کارشناسان و دانشجویان
- ارائه مشاوره تخصصی در زمینه آموزش مجازی به دانشکده‌ها
- ارزشیابی برنامه های آموزش مجازی برگزار شده در سطح دانشگاه
- ارائه گزارشهای دوره‌ای از برنامه‌های آموزش مجازی به معاون آموزشی دانشگاه
- بررسی و تایید دروس و محتوای تولید شده براساس چک‌لیستهای مربوطه جهت صدور گواهی‌های معادل‌سازی واحد های مجازی
- انعقاد تفاهم‌نامه با دانشگاه علوم پزشکی مجازی و سایر نهادهای ذی ربط جهت توانمندسازی و تولید محتوای مجازی

ماده ۳- ساختار مجازی سازی آموزش در سطح دانشکده‌ها: هر یک از دانشکده‌ها باید برای اجرای برنامه-

های مجازی‌سازی خود ساختاری با عنوان کمیته یا رابط آموزش مجازی با ترکیب و شرح وظایف مشخص و متناسب با شرایط آن دانشکده داشته باشند.

۱-۳- هر دانشکده موظف است یک نفر از اعضای هیات علمی را به عنوان دبیر کمیته یا رابط آموزش

مجازی دانشکده با مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات منصوب و معرفی نماید.

تبصره: رابط آموزش مجازی می تواند از اعضای هیات علمی یا کارشناسان دانشکده باشد.

۲-۳- شرح وظایف کمیته/رابط آموزش مجازی دانشکده ها :

۱-۲-۳- کمیته/رابط آموزش مجازی دانشکده‌ها برنامه عملیاتی خود در رابطه با تحقق آموزش مجازی را به طور اختصاصی برای دانشکده خود تدوین کرده و پس از تصویب در دانشکده، به شورای آموزشی دانشگاه ارسال می‌کند تا پس از تصویب نهایی در دانشکده مربوطه اجرا شود.

تبصره ۱: مناسب است تا کمیته/رابط آموزش مجازی دانشکده‌ها، برنامه آموزش مجازی هر یک از گروه‌های آموزشی دانشکده شامل قسمت‌هایی از دروس که برای ارایه به صورت مجازی مناسب است به همراه نوع آموزش مجازی مورد نظر در شورای آموزشی دانشکده به تصویب برساند.

تبصره ۲: تمامی گروه‌های آموزشی موظفند برنامه مکتوب هر واحد درسی از نظر بخش‌هایی که به صورت مجازی ارائه می‌شوند، نوع آموزش مجازی و میزان نمره و آزمون نهایی را در آغاز نیمسال تحصیلی به رابط آموزش مجازی دانشکده تحویل نمایند و بر روند اجرای درس در طول نیمسال نظارت داشته باشند.

تبصره ۳: لازم است نام اعضای هیات علمی مسئول، برنامه زمانی درس و آزمون‌ها قبل از شروع نیمسال تحصیلی یا چرخش‌های مربوطه بر روی پایگاه اینترنتی دانشگاه، دانشکده و یا گروه آموزشی مربوطه اعلام شود.

تبصره ۴: مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات موظف است تا در صورت ارجاع معاونت آموزشی دانشگاه، برنامه‌های عملیاتی دانشکده‌ها را قبل از ارائه به شورای آموزشی دانشگاه از نظر تطبیق با این آیین‌نامه و الزامات آموزش مجازی کارشناسی کرده و در تعامل با دانشکده‌های مربوطه مورد تایید قرار دهد.

۲-۳-۲- کمیته/رابط آموزش مجازی دانشکده موظف است گزارش نیازسنجی و پیشنهادات توانمندسازی اعضای هیات علمی خود را جهت آشنایی با یادگیری مجازی و ... را در هر نیمسال تحصیلی به مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات ارائه نماید.

تبصره: مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات موظف است دانشکده‌ها را در خصوص مشاوره‌های تخصصی و برگزاری کارگاه‌های توانمندسازی در حوزه‌ی آموزش مجازی یاری رساند.

۳-۲-۳- کمیته/رابط آموزش مجازی دانشکده‌ها موظف هستند در پایان هر نیمسال تحصیلی گزارشی از روند اجرایی و میزان پیشرفت برنامه عملیاتی تهیه و به شورای آموزشی دانشکده ارائه نماید تا بعد از تایید به شورای آموزشی دانشگاه ارسال شود.

۴-۲-۳- کمیته/رابط آموزش مجازی دانشکده‌ها باید در برنامه ارزشیابی اعضای هیات علمی و دوره‌های آموزش مجازی و ارائه گزارشات دوره‌ای مشارکت داشته باشد.

تبصره: مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات باید ساز و کار مناسب برای رفع مشکلات فنی و پاسخ به سوالات اعضای هیات علمی و دانشجویان در مورد سامانه های آموزش مجازی و آزمونهای الکترونیک را فراهم نماید .

ماده ۴: فرآیند برگزاری کلاس مجازی: ضروری است اساتید که تمایل به برگزاری کلاسهای مجازی را دارند درخواست خود را در قالب فرم (پیوست ۱) همراه با طرح درس مربوط به جلسات کلاس مجازی (پیوست ۲) و محتوای تولید شده حداقل یک ماه قبل از شروع هر نیمسال تحصیلی یا برگزاری جلسه مطابق با فرآیند برگزاری درس مجازی (پیوست ۳) ارائه نمایند.

۴-۱- تمامی دانشکده ها موظفند در ابتدای هر نیمسال در جلسه توجیهی دانشجویان جدیدالورود و همچنین توسط اساتید مشاور تحصیلی در خصوص بحث آموزش مجازی در دانشگاه به دانشجویان توضیحات لازم را ارائه نمایند.

۴-۲- پایش کمی برگزاری جلسات توسط دانشکده از طریق ایجاد دسترسی برای کارشناس آموزش هر رشته در کلاس درس استاد با معرفی دانشکده به مرکز آموزش مجازی در سامانه آموزش مجازی انجام می شود. بدیهی است کارشناس مربوط اجازه مشاهده یا دانلود محتوای آموزشی را نخواهد داشت.

۴-۳- اساتید موظف خواهند بود دانشجویانی که در سامانه وارد نشده و از محتوا استفاده نکرده اند را شناسایی و برای آنها غیبت اعمال نمایند.

۴-۴- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در درس ترکیبی براساس میزان مشارکت در کلاس های حضوری، فعالیت در سامانه آموزش مجازی ، انجام تکالیف و پروژه های درسی و نتایج امتحانات طول درس و پایانی درس خواهد بود و استاد هر درس مرجع اصلی ارزیابی دانشجو خواهد بود .

۴-۴-۱- آزمون ها باید دارای شرایط ذیل باشد:

- استاندارد های طراحی آزمون، برای طرح سوالات رعایت شده باشد.
- آزمون ها حتی الامکان جهت ارزیابی تمام سطوح اهداف شناختی درس ها طراحی شوند .
- متناسب با اهداف و محتوی درسها طراحی شده باشند و بصورت جامع و کامل آنرا ارزیابی کنند.
- رعایت فاصله زمانی متناسب با مدت زمان در نظر گرفته شده برای مطالعه محتوا توسط فراگیر و ارائه سوالات آزمون ضروری است.
- جهت برگزاری آزمون ترجیحا در ابتدای نیمسال تحصیلی و حداکثر تا دو هفته قبل از آزمون با آموزش دانشکده هماهنگی بعمل آید.

• آمادگی استاد و واحد آموزش جهت برگزاری آزمون کتبی در صورت وجود مشکل و نقص در برگزاری آزمون الکترونیک الزامی است.

۴-۴-۲- جهت برگزاری آزمون الکترونیک لازم است استاد فرم مربوطه در صفحه دوم (پیوست یک) را تکمیل و مطابق با فرآیند برگزاری آزمون الکترونیک در پیوست ۳ اقدام نماید .

۴-۴-۳- برای اطمینان از انطباق هویت پاسخ دهنده به سوالات با هویت دانشجو، لازم است آزمون- های پایانی و تجمعی بصورت حضوری انجام گیرد.

ماده ۵: توانمندسازی اعضای هیات علمی برای آموزش های مجازی :

۵-۱- نیاز سنجی و برنامه ریزی در خصوص برگزاری دوره های آموزشی توانمندسازی: مرکز آموزش مجازی مرکز مطالعات دوره های آشنایی با سامانه مدیریت یادگیری مجازی ، تولید محتوا، ارزشیابی و... جهت توانمندسازی اعضای هیات علمی و کارشناسان برنامه ریزی و برگزار می نماید.

۵-۲- اطلاع رسانی به اعضای هیات علمی، ثبت نام، برگزاری دوره های توانمندسازی، ارزشیابی دوره و شرکت کنندگان و صدور گواهینامه بر عهده مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی است.

۵-۳- اعضای هیات علمی شرکت کننده در این دوره ها، از امتیاز توانمندسازی آموزشی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه بهره مند می شوند.

ماده ۶: به منظور تشویق اعضای هیات علمی برای مشارکت در آموزش مجازی امتیازاتی بشرح ذیل پیش بینی

شده است:

۶-۱- جهت برگزاری کلاس آموزش مجازی در مرتبه اول حداکثر ضریب ۲ و برای نوبت دوم به بعد ضریب ۱/۵ اختصاص داده می شود (ضریب جهت تعداد جلسات مجازی نسبت به کل ساعات درس اعمال می شود). تعداد واحدها براساس میزان فعالیت انجام شده توسط هر استاد در زمینه آموزش مجازی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی محاسبه و اعلام می گردد.

شرط اصلی اعمال ضریب برای درس مجازی، تایید درس در کمیته آموزش مجازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه می باشد .

ملاک های امتیاز به شرح ذیل می باشد: (۱۰۰ امتیاز معادل ضریب ۲ - وجود طرح دوره و طرح درس

(الزامی است)

- تولید و بارگذاری محتوای آموزش مجازی چند رسانه ای براساس استانداردها پیوست پنج (۵۰)

- فایل های کمکی پیوست شده باشد (۱۵)
- بارگذاری تکالیف و تمرین دانشجویی (۱۵)
- بررسی و ارزشیابی تکالیف دانشجویی (۲۰)
- برگزاری آزمون مجازی (تکوینی و ...) دارای امتیاز تشویقی جبرانی (۱۰)
- استفاده از تالار گفتگو و مباحثه دارای امتیاز تشویقی جبرانی (۱۰)

بررسی موارد مربوط به محتوای آموزشی ، مطابق با چک لیست ارزیابی محتوای مجازی تولید شده (پیوست ۴) و سایر موارد براساس ارزیابی مستندات ارسالی تایید شده از دانشکده از فعالیتهای استاد در سامانه آموزش مجازی و تایید نهایی کمیته آموزش مجازی دانشگاه می باشد.

تبصره: در صورتی که از محتوای آموزشی تولید شده در یک نیمسال تحصیلی و یا نیمسالهای آتی عیناً استفاده گردد حداکثر ضریب ۱,۵ قابل محاسبه می باشد و در صورت ویرایش ۵۰ درصد از محتوای اولیه در صورت رعایت سایر موارد امکان بهره مندی از ضریب ۲ بوجود خواهد آمد.

۲-۶- مصادیق دانش پژوهی آموزشی: فعالیت های توسعه ای در حوزه یادگیری مجازی براساس آیین نامه کشوری ارزیابی "فعالیت های نوآوری (دانش پژوهی) در آموزش علوم پزشکی" مشمول کسب امتیاز دانش پژوهی و لحاظ شدن در امتیازات ارتقای مرتبه هیات علمی می باشند.

۳-۶- هزینه های خدمات مجازی سازی اعم از ارائه فضاهای مجازی، پشتیبانی مدرسان و کاربران، تولید محتوای مجازی و طرح های توسعه ای و طرح های پژوهش در آموزش مربوط به این حوزه که منجر به ارتقای کمی و کیفی فرآیندهای آموزشی دانشگاه می شود، می تواند از محل گرنت هایی مانند گرنت مرکز نصر و یا عقد تفاهم نامه معاونت آموزشی با دانشگاه مجازی و یا گرنت آموزشی استاد فراهم گردد. به این منظور کمیته/رابط آموزش مجازی و یا اعضای هیات علمی باید پروپوزال های خود را در حوزه های مربوط به آموزش مجازی به معاونت آموزشی دانشگاه تسلیم نمایند.

تبصره: معاونت آموزشی دانشگاه هر ساله اعتبار مشخصی را برای توسعه و اجرای آموزش مجازی در هر دانشکده در نظر خواهد گرفت .

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی خراسان شمالی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم درخواست برگزاری کلاس مجازی

مدیر محترم گروه آموزشی

سلام علیکم؛

با احترام به اطلاع می رساند اینجانب خواستار ایجاد درس، با مشخصات ذیل، جهت ارائه در سامانه آموزش مجازی دانشگاه هستم. خواهشمند است جهت تأیید درس و محتوای آموزشی مجازی تولید شده، دستورات لازم را مبذول فرمایید.

امضاء:

تاریخ درخواست:

پست مجازی : شماره تماس:	
مشخصات کلی محتوا	نام درس: سر فصل درس: مبحث درس: ارائه در هفته آموزشی
سطح دسترسی درس	☐ خصوصی (فقط قابل دسترسی برای دانشجویان مورد نظر) رشته:..... ورودی:..... ☐ محافظت شده (قابل دسترسی برای تمامی دانشجویان دانشگاه)
محتوای درس شامل :	☐ فایل جزوات (..... صفحه A4) ☐ فایل Pdf منابع و کتب آموزشی(..... فایل) ☐ اسلاید PowerPoint (.....تعداد اسلاید) ☐ صداگذاری شده ☐ بیصدا ☐ ☐ فایل صوتی (.....دقیقه) ☐ تصاویر دیجیتالی(..... تصویر) ☐ فیلم (..... دقیقه) ☐ چند رسانه ای (مولتی مدیا) (..... دقیقه) ☐ تکلیف و تعامل (شامل سوال، پاسخ و هدایت کاربر) ☐ سایر توضیحات:

رئیس محترم شورای آموزشی دانشکده

سلام علیکم؛

با احترام به اطلاع می رساند طرح درس و محتوای آموزشی مجازی جهت برگزاری درس درخواست شده توسط جناب آقای / سرکار خانم با مشخصات فوق مورد تأیید می باشد. مراتب جهت طرح در شورای آموزشی دانشکده به حضور ارسال می گردد. لطفا دستورات لازم را مبذول فرمایید.

امضاء مدیر گروه:

تاریخ:

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی خراسان شمالی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم درخواست برگزاری آزمون الکترونیک

مسئول محترم آموزش دانشکده

سلام علیکم؛

با احترام به اطلاع می رساند اینجانب خواستار برگزاری آزمون الکترونیک ، با مشخصات ذیل، در سامانه آموزش مجازی دانشگاه هستم. خواهشمند است دستورات لازم جهت برگزاری آزمون را مبذول فرمایید. همچنین لازم بذکر است فایل word سوالات آماده تحویل می باشد.

نام آزمون / درس:

گروه دانشجویی(رشته/ورودی):

تاریخ برگزاری:

ساعت برگزاری:

طول زمان پاسخدهی:

تعداد سوالات:

نوع سوالات (چند گزینه ای / تشریحی / سایر موارد):

امضاء:

تاریخ درخواست:

پوست ۲

Course Plan

طرح دوره

گروه آموزشی:
رشته و مقطع تحصیلی:

دانشکده:
نیم‌سال تحصیلی:

تعداد و نوع واحد:

نام و شماره درس:

پیش‌نیاز:

مکان برگزاری کلاس:

زمان برگزاری کلاس:

نام مدرس / مدرسان:

آدرس دفتر مسئول درس:

تلفن دفتر:

آدرس پست الکترونیکی مسئول درس:

هدف کلی:

اهداف اختصاصی:

وظایف / تکالیف دانشجویان:

ارزشیابی دانشجویان:

- ارزشیابی در طول دوره (فعالیت کلاسی، آزمون، تکلیف و ...):
بارم: نمره
 - ارزشیابی پایان دوره:
بارم: نمره
 - زمان آزمون (میان دوره و پایان دوره):
- سیاست مسئول درس در قبال تأخیر یا غیبت دانشجو:

جدول زمانبندی درس

شماره جلسه	تاریخ	ساعت	موضوع	مدرس	آمادگی لازم برای دانشجویان قبل از شروع درس (مطالعه قبلی یا ...)
۱					
۲					
۳					
۴					
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					
۱۰					
۱۱					
۱۲					
۱۳					
۱۴					
۱۵					
۱۶					
۱۷					

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

نام و نام خانوادگی تدوین کننده:

فرم طرح درس دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

نام درس:	نوع درس (تئوری/عملی):	گروه آموزشی:	دانشکده:
ساعت درس:	محل برگزاری:	مقطع تحصیلی دانشجویان:	رشته تحصیلی:
استاد مسئول درس:			

هدف کلی درس:

نام مدرس	تکالیف دانشجو	رسانه های آموزشی ^{۱*}	نوع ارائه (حضوری - مجازی)	روش یاددهی یادگیری*	طبقه هر حیظه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیظه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	شماره جلسه
								۱
								۲
								۳

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی
 *۱ در رابطه با کلاس مجازی رسانه می تواند شامل: متن، تصویر، پاورپوینت، انیمیشن، اسکورم، فیلم، صوتی، سایر موارد (توضیح دهید)

قابلیت دائلود و انتشار محتوای آموزشی باید مشخص گردد.

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	نوع ارائه (حضوری- مجازی)	رسانه های آموزشی ^۱ *	تکالیف دانشجو	نام مدرس
۴								
۵								
۶								

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

^۱ * در رابطه با کلاس مجازی رسانه می تواند شامل: متن، تصویر، پاورپوینت، انیمیشن، اسکورم، فیلم، صوتی، سایر موارد (توضیح دهید)

قابلیت دائلود و انتشار محتوای آموزشی باید مشخص گردد.

نام مدرس	تکالیف دانشجو	رسانه های آموزشی ^{۱*}	نوع ارائه (حضوری- مجازی)	روش یاددهی یادگیری*	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	شماره جلسه
								۷
								۸
								۹

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

۱* در رابطه با کلاس مجازی رسانه می تواند شامل: متن، تصویر، پاورپوینت، انیمیشن، اسکورم، فیلم، صوتی، سایر موارد (توضیح دهید)

قابلیت دائلود و انتشار محتوای آموزشی باید مشخص گردد.

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	نوع ارائه (حضوری - مجازی)	رسانه های آموزشی ^{۱*}	تکالیف دانشجو	نام مدرس
۱۰								
۱۱								
۱۲								

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

۱* در رابطه با کلاس مجازی رسانه می تواند شامل: متن، تصویر، پاورپوینت، انیمیشن، اسکورم، فیلم، صوتی، سایر موارد (توضیح دهید)

قابلیت دانلود و انتشار محتوای آموزشی باید مشخص گردد.

شماره جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی یادگیری*	نوع ارائه (حضوری - مجازی)	رسانه های آموزشی ^۱ *	تکالیف دانشجو	نام مدرس
۱۳								
۱۴								
۱۵								

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

۱* در رابطه با کلاس مجازی رسانه می تواند شامل: متن، تصویر، پاورپوینت، انیمیشن، اسکورم، فیلم، صوتی، سایر موارد (توضیح دهید)

قابلیت دانلود و انتشار محتوای آموزشی باید مشخص گردد.

نام مدرس	تکالیف دانشجو	رسانه های آموزشی ^{۱*}	نوع ارائه (حضوری - مجازی)	روش یاددهی یادگیری [*]	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	شماره جلسه
								۱۶
								۱۷

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی
 ۱* در رابطه با کلاس مجازی رسانه می تواند شامل: متن، تصویر، پاورپوینت، انیمیشن، اسکورم، فیلم، صوتی، سایر موارد (توضیح دهید)

قابلیت دانلود و انتشار محتوای آموزشی باید مشخص گردد.

نیمسال تحصیلی:

نام درس:	نوع درس (تئوری/عملی):	ساعت درس:
رشته تحصیلی:	مقطع تحصیلی دانشجویان:	محل برگزاری:
		مدرس:

هدف کلی درس:

منابع درسی مورد استفاده :

نحوه ارزشیابی (همراه با سهم هر آیتم):

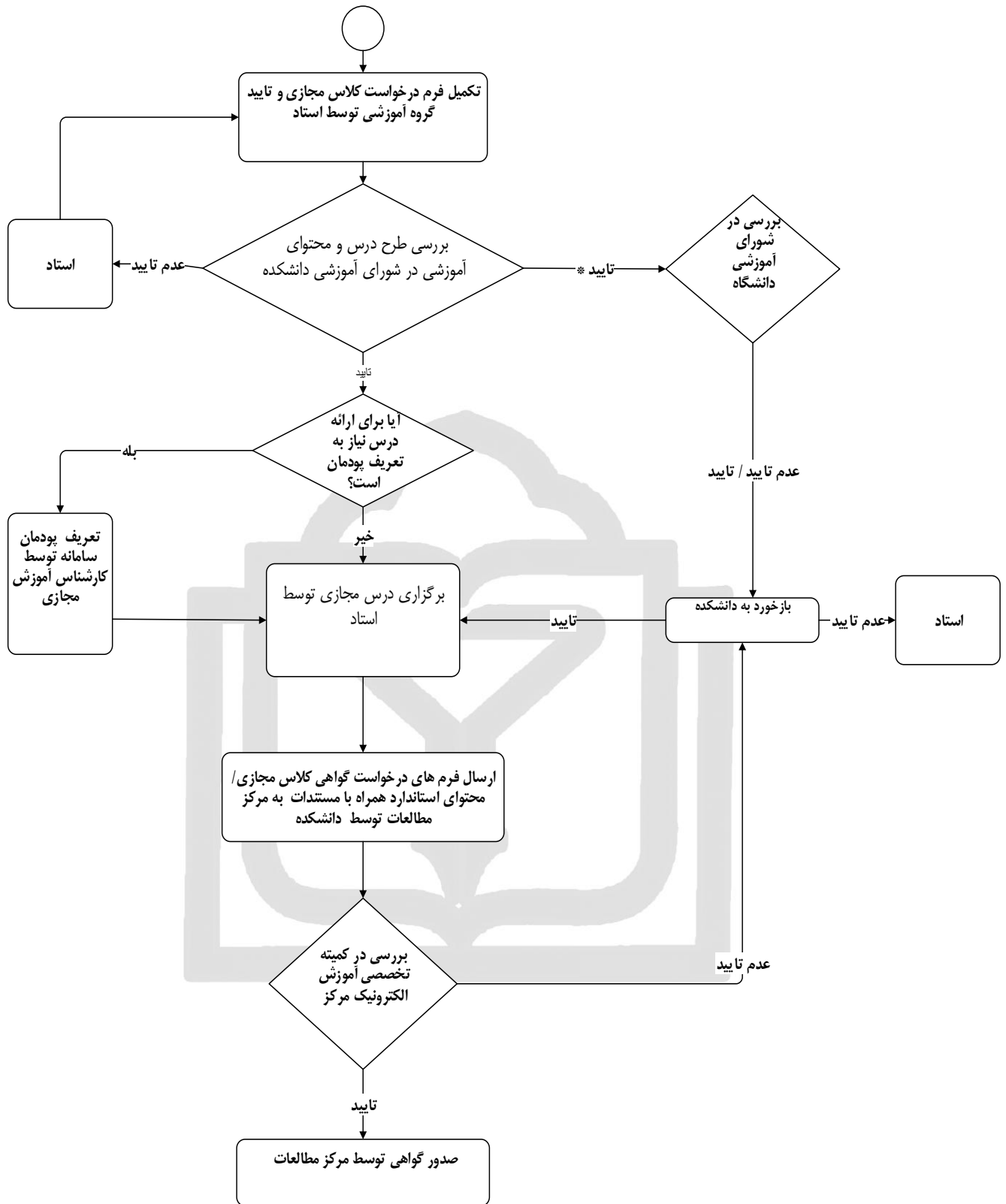
مقررات و انتظارات از دانشجویان / شرکت کنندگان در کلاس مجازی هر دانشجو/ شرکت کننده طی دوره ملزوم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- ✓ مراجعه روزانه به سایت آموزش مجازی دانشگاه و حضور در کلاس مجازی
- ✓ اخذ موضوعات و محتوای درسی
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی
- ✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده
- ✓ حضور و شرکت فعال در تالار گفتگو و فضاهای مشارکتی
- ✓ شرکت در آزمون آنلاین (در صورت لزوم) و یا حضوری میان ترم و پایان ترم
- ✓ شرکت در کلاسهای برخط در صورت ارائه
- ✓ ضروریست شرایط محتوا اعم از غیر قابل دانلود و غیر قابل انتشار را رعایت نمایند.

پیوست ۳

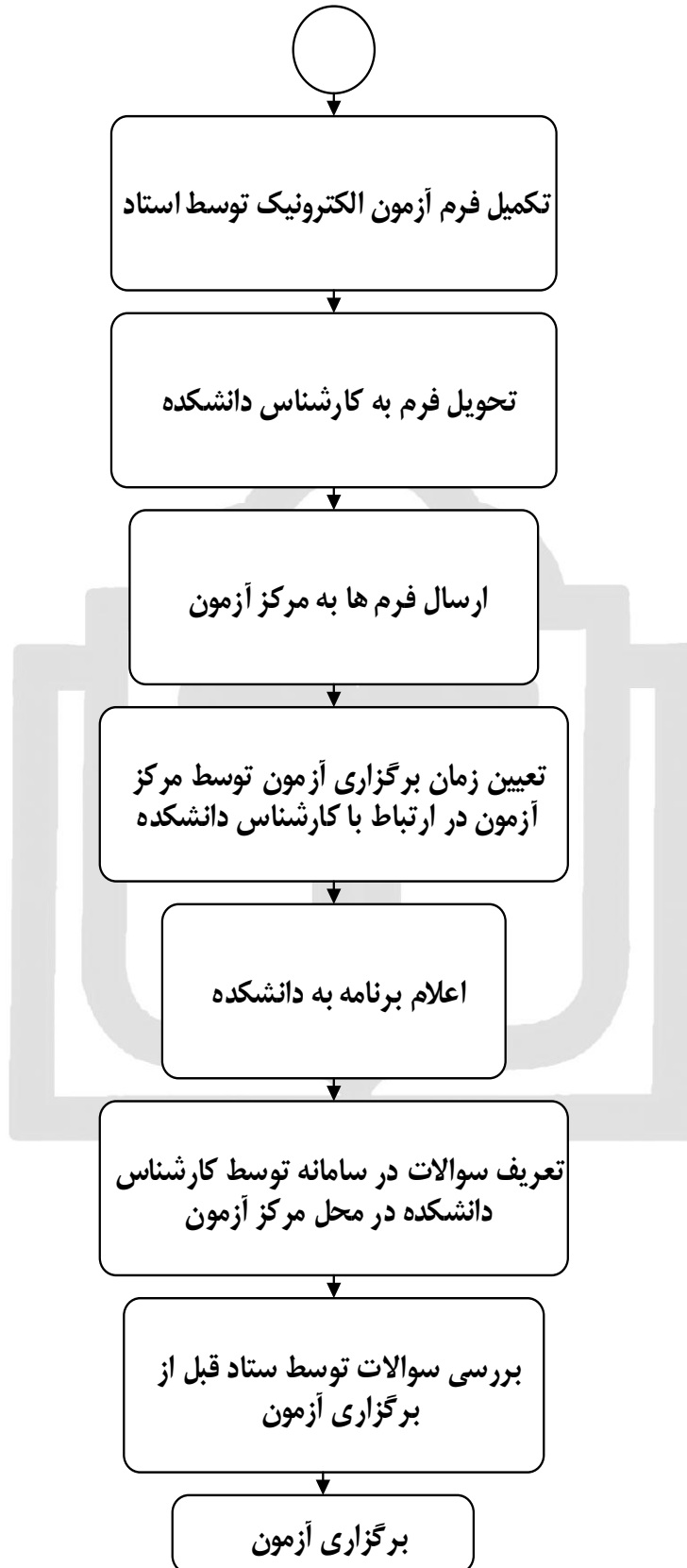

فرآیند برگزاری کلاس مجازی و دریافت گواهی کلاس مجازی و محتوای استاندارد

*: در صورتی که بیش از ۴/۱۷ جلسات مجازی برگزار گردد

فرآیند برگزاری آزمون الکترونیک

پشاور یونیورسٹی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی خراسان شمالی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

چک لیست ارزیابی محتوای الکترونیک تولید شده

عنوان	بلی	خیر	لزومی ندارد
مشخص نمودن مؤلف و همکاران			
معرفی و بیان اهداف			
مشخص نمودن عناوین محتوا			
کیفیت مناسب سخنرانی			
کیفیت مناسب متن محتوا			
تناسب سخنرانی و متن محتوا			
داشتن بیان شیوا و مخاطب قرار دادن دانشجو			
رعایت اصول تدوین اسلاید ها			
مشخص نمودن مدت زمان محتوا			
امکان دسترسی به قسمت های مختلف محتوا با استفاده از دکمه های کاربردی			
استفاده از تصاویر و فیلم مناسب با متن			
مشخص نمودن رفرنس ها			
تعیین حجم مناسب برای محتوا			
امکان دریافت فایل محتوا به تفکیک صوتی و متنی			
وجود فعالیتهای تعاملی یاددهی - یادگیری (طرح سؤال ، آزمون و...)			
ارائه خلاصه و نتیجه گیری			
ارائه منابع جهت مطالعه بیشتر			

پرسشنامه نظر سنجی از نحوه تدریس مجازی اساتید توسط دانشجویان

ردیف	عنوان	عالی	خوب	متوسط	ضعیف
۱	قدرت تفهیم و انتقال مفاهیم درس				
۲	میزان تسلط در موضوع درس				
۳	روش تدریس				
۴	میزان علاقه استاد به امر تدریس				
۵	پوشش کامل سرفصل درس با توجه به مطالب ارائه شده در محتوای درس				
۶	استفاده مناسب از ابزارهای چند رسانه ای در ارائه محتوای درس				
۷	میزان پذیرش نظرات دانشجویان در رابطه با درس				
۸	میزان رعایت نظم و ترتیب در فعالیتهای آموزشی				
۹	ایجاد تالار گفتگو مناسب و شرکت فعال جهت ارتباط بهتر با دانشجو				
۱۰	ایجاد انگیزه و رغبت در دانشجویان جهت تحقیق و مطالعه بیشتر				
۱۱	توجه استاد به حضور دانشجو در سیستم و اطلاع رسانی مناسب از طریق سیستم				
۱۲	رعایت موازین اخلاقی و اجتماعی در مکاتبات و یا گفتگوها از طریق سیستم				
۱۳	پاسخ دهی خوب، روان و ساده استاد در مکاتبه با دانشجو				
۱۴	میزان پذیرش نظرات دانشجویان در رابطه با درس				
۱۵	میزان ارائه مطالب و اطلاعات جدید				
۱۶	ارائه کاربرد علمی مطالب تدریس شده (مثال های کاربردی)				
۱۷	میزان تاثیر تکالیف تعیین شده				
۱۸	میزان معرفی منابع و مآخذ در رابطه با درس				

الزامات تولید محتواهای مجازی

اصول آموزشی

۲- محتوای مجازی باید منطبق با اصول آموزشی تدوین و ارائه شود.

۲-۱. عنوان محتوا باید گویا و روشن باشد.

۲-۲. باید اهداف آموزشی مشخص داشته باشد.

۲-۳. باید مشخصات کامل مولف(ان) و سازمان متولی ذکر شده باشد. ضمناً قبل از شروع تدریس، استاد بایستی خود را مختصری معرفی نموده و پس از آن راجع به درس و سر فصل های آن توضیحات لازم را بیان کند.

۲-۴. باید گروه آموزشی و مخاطبان پیشنهادی اعلام گردند.

۲-۵. زمان آن حداکثر ۴۵ دقیقه باشد و بهتر است در حد ۲۰ دقیقه باشد و در رابطه با پاورپوینت هر محتوا ۱۲ تا ۱۵ اسلاید دارای صدا را شامل شود.

۲-۶. بهتر است سازماندهی مناسب و منطقی داشته باشد.

۲-۷. بهتر است با بیان شیوا و رسا و مخاطب قرار دادن مخاطبان ارائه شده باشد

۲-۸. بهتر است در ابتدای هر فصل خلاصه ای از آنچه در ادامه آموزش داده می شود و در انتهای محتوا جمع بندی و خلاصه آن ارائه شود

۲-۹. باید همزمانی صوت و تصویر رعایت شده باشد.

۲-۱۰. باید منابع محتوا ارائه شده باشد.

۲-۱۱. باید دارای تنظیمات دسترسی به بخش های مختلف (مانند منوی محتوا و امکانات) **navigation** باشد.

۲-۱۲. مدرس/مولف مسوول باید بر اساس موضوع برنامه و سرعت رشد علم مربوطه، زمان اعتبار محتوای مجازی را مشخص کند و بهتر است این زمان بیشتر از یکسال باشد.

اصول فنی

۳- محتوای مجازی باید اصول فنی را رعایت کند.

- ۳-۱. محتوای مجازی باید منطبق با استانداردهای فنی به روز باشند.
- ۳-۲. حجم هر محتوای آموزشی باید تا حد امکان کم و حداکثر ۲۰ مگابایت باشد.
- ۳-۳. فرمت محتوا باید **HTML5** باشد و قسمت عمده آن شامل صدای همزمان شده (با محتوای متنی، عکس، نمودار و ...) باشد و تنهادر موارد لازم (مانند نمایش یک مانور یا پروسیجر بالینی) از فیلم استفاده شده باشد.
- ۳-۵. محتوا باید با تمامی فرمت‌های **SCORM 1.2**، **EXE**، **MP4**، پادکست صوتی آن و به همراه منبع **Source** محتوا تحویل شود.

۳-۶. برای ضبط صدا مطابق موارد زیر عمل کنید.

صدای محتوا باید با کیفیت، واضح و بدون تزارحم **Noise** باشد و تنظیمات آن به شرح زیر باشد

۱. فرمت ضبط براساس تنظیمات زیر باشد:

MP3 320k, Stereo 48100Hz

۲- صدا ها به گونه ای تقسیم شود که هر مبحث مستقل و جملات کامل باشند . مبحثی ناقص و یا فقط شامل کلمات کلیدی نباشد.

۳- باید قطعات صدا برای هر اسلاید پاور پوینت بین ۲ تا ۵ دقیقه باشد.

۴- صدا باید بدون هیچ نویز ، زیر صدا و... باشد، صدا باید کاملا واضح و با کیفیت مطلوب در محیطی آرام ضبط گردد.

۵- سرعت بیان مطالب نه آنقدر تند باشد که فراگیر در دریافت مطالب دچار مشکل باشد، نه آنقدر کند که موجب بی

حوصلگی و بی انگیزگی برای ادامه آموزش باشد

پوست و

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی خراسان شمالی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم تایید رعایت مالکیت معنوی و موافقت با کپی رایت

اینجانب..... با کد ملی..... متعهد می

گردم که در محتوای مجازی با عنوان.....

۱- متن و تمام عناصر دیگر محتوای تولید شده، اصل و بدیع و فاقد جعل، سرقت ادبی و یا تقلب باشد.

۲- هیچ بخشی از متن و یا عناصر دیگر اثر نقض کپی رایت، حقوق اخلاقی یا حقوق دیگر از هیچ طرف ثالثی نمی باشد و تمام موارد گرافیکی، عکسها و موارد مربوط به تصاویر در اثر با کسب اجازه از شخص یا نهاد دارای حقوق مربوطه، (یا در صورت عدم دسترسی با ذکر دقیق ماخذ) مورد استفاده قرار گرفته است و اینجانب موافقت مینمایم که در صورت درخواست، شواهد کتبی این مجوزها را ارائه دهم.

۳- اینجانب جز به دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، به هیچ شخص یا نهاد دیگری مجوز انتقال و واگذاری یا هر نوع اجازه ای برای استفاده و اعمال حقوق تحت حمایت قانون کپی رایت اثر را قبلا اعطا نکرده و متعاقبا نیز اعطا نخواهم کرد. اینجانب این اثر را در هیچ مخزن و پلتفرمی قبلا درج نکرده و متعاقبا نیز بدون مجوز کتبی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، درج نخواهم کرد.

۴- کلیه حقوق مادی و معنوی این محتوا را به دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی انتقال میدهم.

نام و نام خانوادگی و امضا.....

تاریخ.....

کدهای اخلاقی محتوای مجازی در آموزش مجازی

مقدمه:

اخلاق از مهمترین مباحث و موضوعات مطرح در محیط های آکادمیک است که در حال حاضر توسط مجامع بین المللی، سازمانهای منطق های، سیاستگذاران، برنامه ریزان، محققین و متخصصین رشته های مختلف علوم و فنون در بسیاری از کشورها مورد توجه ویژه قرار گرفته است. به علاوه دوران معاصر، عصر انفجار اطلاعات است و جوامع امروزی به عنوان جامعه اطلاعاتی خوانده میشوند و حضور فناوریهای اطلاعاتی، آموزش مجازی و یادگیری مجازی ی بیش از پیش در دنیای امروز اهمیت یافته است. با ظهور روشهای گوناگون آموزشی، انواع متفاوتی از محتواها و منابع مجازی ی شکل گرفته و در این راستا، دستورالعملها و توصیه های اخلاقی برای استفاده، دسترسی، بازیابی و توزیع آنها به واسطه ارتباط با عامل انسانی، اهمیت می یابد. در ایران نیز آموزش مجازی بیش از پیش توسعه یافته و تولید انواع محتواهای مجازی ی به یکی از امور روزمره اعضای هیات علمی و دانشگاهها تبدیل شده است. لذا به منظور حفظ حقوق افراد اعم از بیماران، پرسنل و تهیه کنندگان محتواها، نیازه وجود کدهای اخلاقی در این زمینه بیش از گذشته احساس میشود. در گذشته راهنمای عمومی اخلاق در پژوهشهای علوم پزشکی، راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی علوم پزشکی و راهنماهای کشوری اخلاق در حیطه های خاص تهیه شده است که باید در تولید محتواهای مجازی ی نیز رعایت شوند، ولی با توجه به تفاوتهایی که در ماهیت محتوای مجازی ی نسبت به سایر محصولات علمی اعضای هیات علمی وجود دارد، باید با دید تخصصی، کدهای اختصاصی در این حیطه تدوین شود. در این مستند کدهای اخلاقی محتوای مجازی ی کشوری مدون و ارائه شده است.

کدهای اخلاقی محتواهای مجازی

۱- حق مالکیت معنوی محتوای مجازی ی، برای مولف (ین) آن و سازمان متولی تامین کننده اعتبار مالی تهیه برنامه محفوظ است و میتواند بر اساس توافق طرفین به یکی از آنها و یا سازمان ثالث به عنوان ناشر واگذار شود.

1-1. افرادی به عنوان مولف محتوای مجازی ی شناخته میشوند که حداقل در یکی از مراحل الف (طراحی آموزشی محتوا و/یا ب)ارائه و/یا تهیه مطالب علمی، نقش اصلی داشته باشند و یکی از این مولفین به عنوان مولف مسوول معرفی میشود

1-2. انتساب غیر واقعی (صوری)به فرد یا سازمانی که در تهیه محتوا نقش ندارد، نادرست است.

۱-۳. مسوولیت رعایت حق مالکیت معنوی و اصول تعهد حرفه ای با تمامی مولف (ین)محتوای مجازی ی است.

۱-۴. مولف مسوول باید از موافقت گروه مولفین برای اضافه شدن نامشان، به طور مکتوب اطمینان حاصل کند و حق مالکیت معنوی ایشان را به تناسب میزان مشارکت رعایت نماید.

۱-۵. مولف مسوول بهتر است از کلیه افرادی که در قسمتی از فرآیند تهیه محتوا مانند ایده پردازی و سایر مراحل شرکت داشته اند ولی این میزان در حدی نیست که به عنوان مولف محسوب شوند، در بخشی از محتوا با عنوان تشکر و قدردانی نام ببرد.

۱-۶. مشخصات کامل مولف(ین)شامل نام و نام خانوادگی کامل، وابستگی سازمانی و تحصیلات باید در محتوا ذکر شود.

۲- مسوولیت نهایی در مورد صحت و به روز بودن مطالب آموزشی ارائه شده در زمان تولید، با مولف (ین) محتوا مجازی است و زمان تولید یا به روز رسانی باید در محتوا ذکر شود.

۳- مطالب ارائه شده در محتوای مجازی ی و تمام عکس ها، نمودارها، تصاویر، فیلم ها و غیره باید دارای مجوز استفاده از صاحب اثر و با ذکر منبع باشد و اگر این موارد حاصل نتایج تجربیات و تحقیقات مولف(ین) است، این موضوع باید به وضوح بیان شوند و هر گونه دخل و تصرف در آن اعلام گردد.

۴- تمامی مولفین محتوای مجازی ی باید مسوولیت بخش مرتبط با خود را در زمینه های زیر بپذیرند :

الف)صحت مطالب مندرج در محتوا

ب)پایبندی به راهنماهای اخلاقی عمومی و اختصاصی کشور

ج)اظهار تعارض منافع احتمالی در محتوا

۴-۱. وجود تعارض منافع به خودی خود ایرادی اخلاقی برای محتوا محسوب نمی شود اما مولف(ین)باید هرگونه تعارض منافع را که از نگاه مخاطبین پوشیده است، در محتوا به طور شفاف اعلام نمایند.

- ۲-۴. قرارداد تولید محتوا بین مولف (ین) و حامی مالی نباید منجر به منع اعلام هر گونه تعارض منافع شود.
- ۵- رعایت معیارهای حقوقی و اخلاقی مانند رعایت معیارهای اجتماعی-فرهنگی، پرهیز از ارائه مطالب کذب، پرهیز از توهین و افترا، حفظ اسرار افراد و حفظ حریم خصوصی الزامی است.
- ۶- استفاده از عکس یا فیلم افراد، باید به گونه ای باشد که منجر به شناسایی فرد نشود و پوشاندن چشمها به تنهایی کفایت نمیکند، مگر آنکه رضایت آگاهانه ی کتبی از فرد اخذ شده باشد. به عبارتی مولف (ین) موظف است این افراد را از تمامی اطلاعاتی که میتواند در تصمیم گیری آنها مؤثر باشد، به نحو مناسبی آگاه سازد.
- ۶-۱. کسب رضایت آگاهانه باید فارغ از هر گونه اجبار، تهدید، تطمیع و اغوا انجام گیرد. در غیر این صورت رضایت اخذ شده نامعتبر است.
- ۶-۲. کسب رضایت در مورد گروههای آسیب پذیر مانند سالمندان، زنان باردار، صغار، عقب ماندگان ذهنی، مبتلایان به زوال عقل، بیماران روان پریش و سایر گروههای آسیب پذیر، تابع راهنمای عمومی و اختصاصی اخلاق در پژوهشهای علوم پزشکی کشور ایران است.
- ۷- در تهیه محتوا مجازی، تبعیت از سایر موارد مرتبط ذکر شده در راهنماهای اخلاقی عمومی و اختصاصی مصوب کشوری الزامی است.
- ۸- کارشناسان آموزش رشته ها که به عنوان ناظر کمی جلسات در کلاس درس مجازی حضور دارند، اجازه مشاهده و دانلود محتوای آموزشی کلاسها را ندارند.
- ۹- دانشجویان با توجه به اطلاعات موجود در طرح درس مجازی باید در زمینه قابلیت دانلود و انتشار فایلها شرایط ذکر شده توسط استاد را رعایت نمایند.